

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DRUŽINO

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 75 00

F: 01 369 79 18

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Številka: 1201-91/2012/2

Datum: 20. 9. 2012

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 3496: Družinska razmerja – odgovor

Zveza: Vaš dopis, št. 092-318/2012/1 z dne 12. 9. 2012

V zvezi s predlogom, ki nam je bil posredovan z zgoraj navedenim dopisom, vam posredujemo naslednji odgovor:

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo 1, 101/07 – Odl. US, 122/07 – Odl. US; v nadaljevanju ZZZDR) v 123. členu določa, da so starši dolžni preživljati svojega otroka do polnoletnosti, tako da v skladu s svojimi sposobnostmi in zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj. Če se otrok redno šola, pa tudi če se redno šola vpisan na izredni študij, so ga starši dolžni preživljati tudi po polnoletnosti, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.

Eden od pogojev za pravico do preživnine po osemnajstem letu je tudi redno šolanje, ne glede na to, za kakšno vrsto študijskega oziroma srednješolskega programa gre. V zvezi s pravnim standardom »rednega šolanja« sodna praksa kaže, da ta izraz ni mogoče enačiti s formalnim statusom študenta ali dijaka, pač pa redno šolanje predstavlja predvsem redno izpolnjevanje šolskih in študijskih obveznosti. Namen rednega šolanja je namreč pridobitev izobrazbe ali poklica zaradi zagotovitve lastnega preživljanja. Poleg tega je sodna praksa zavzela tudi stališče, da je preživninski napor, ki ga je dolžan nuditi starš polnoletnega otroka (ki se redno šola) manjši, kakor pri preživljanju mladoletnih otrok.

Nadalje ZZZDR v 132. členu določa, da lahko sodišče na zahtevo upravičenca ali zavezanca zviša, zniža ali odpravi z izvršilnim naslovom določeno preživnino, če se spremenijo potrebe upravičenca ali zmožnosti zavezanca, na podlagi katerih je bila preživnina določena. Navedeno pomeni, da tudi v primeru ko upravičenec ne izpolnjuje redno svojih šolskih oziroma študijskih obveznosti, temveč je vpisan v program zgolj z namenom pridobitve statusa dijaka oziroma študenta, lahko zavezanec zahteva odločitev sodišča o ukinitvi preživnine iz tega razloga. Zakonska ureditev namreč določa preživninsko dolžnost po polnoletnosti le ob izpolnjevanju določenih pogojev (starost in redno šolanje).

Ureditev preživninske dolžnosti v drugih evropskih državah je različna, pri čemer velikokrat zgornja starost otroka po polnoletnosti, do katere je otrok še upravičen do preživnine, ni natančno določena ali pa je določena nižje kot v naši ureditvi. Vendar pa je pri tem potrebno upoštevati dejstvo, da velikokrat dolžnost preživljanja ni omejena samo med starši in otroci temveč tudi med starimi starši in vnuki, česar naše pravo ne pozna. Takšno ureditev pozna npr. Nemčija in Avstrija. Na Švedskem je preživninska obveznost določena do zaključka srednje šole, za nadaljnje šolanje, pa ima otrok pravico izrabiti druge oblike državne pomoči (npr. državni kredit).

Ob tem dodajamo, da se strinjamo s predlogom, da sedanja ureditev preživljanja ni povsem ustrezna, zato je bilo v predlogu Družinskega zakonika tudi predvidena sprememba na tem področju, in sicer se je dolžnost preživljanja omejila do prvega zaključka srednješolskega izobraževanja oziroma študija, ob pogoju, da ima otrok status dijaka oziroma študenta in ni vpisan v evidenco brezposelnih oseb. S tem se je želelo preprečiti ponovno vpisovanje v različne programe z namenom pridobitve statusa. Poleg tega velja poudariti, da bi omejitve glede pridobitve statusa dijaka oziroma študenta (zgolj zaradi statusa samega) nekoliko omejile tudi zakonsko dolžnost preživljanja otrok in s tem možnosti pridobivanja drugih socialnih transferjev ter olajšav, kar pa je predmet zakonske ureditve na področju šolstva in visokega šolstva.

S spoštovanjem,

Pripravila:
mag. Petra Hribar Habjan
sekretarka

Mag. Ana Vodičar
GENERALNA DIREKTORICA